

Издава три пъти седмично
в понеделник, среда
и петък.
АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 120 лв., 1/2 год.
65 лв., 3-месечно 40 лв.
Абонамента започва на
 всяко 1-во число от ме-
сяца. — винаги предплата

ТЪРГОВСКО-ЗАЩИТА ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Орган на общите български търговско-индустриални интереси.
Редактор - издател: П. Д. Драгулов.

Цените за обявите са:
За кв. сантиметър 250
лв. за годжии, венчалици,
некрологи 150 лв. съз едно
публикуване; баланси, ре-
шения, циркуляри и прото-
коли по 150 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всичко до се отнася до
вестника се адресира: до
"Търгов-Промишлена За-
щита", Варна „Венчали“ 8.

БЪЛГАРСКА БАНКА
Централа София
Капитал 30,000,000 лева

Клонове: Варна, Сливен, Пловдив и Русе.

ИЗВЪРШВА

всекакви банкови операции. Приема влогове срочни и безсрочни при най-износни условия. Купува и продава ценни книжа. Прави преводи на всекакви суми за България и странство. Купува и продава чекове, купони и други ценни книжа. Дава също и депозити за участие в търгове.

Телеграфен адрес: Промишленбанк.

Поповска Кредитна Банка

Централа ПОПОВО — Клон ВАРНА.

Акционерно Дружество

Основана 1921 год. Капитал 1,500,000 лева.

Извършва всички банкови операции.

Приема срочни и безсрочни влогове.

Специален отдел за зърнени храни.

ФРАНКО-БЪЛГАРСКА БАНКА

ЗА МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ
капитал лв. 22,000,000 напълно внесени
банка на Акц. Д-во „Съедин. Тют. Фабрики“

ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ.

Клонове: ВАРНА, РУСЕ, ПЛОВДИВ, БУРГАС,
ХАСКОВО и ДУПНИЦА.

Извършва всички банкови операции:

Телеграф. адрес: „ИНТЕРБАНК“.

2-4

КРЕДИТНА БАНКА

Централа: София. Клонове: Варна и Русе.

Основана в 1905 г. Капитал 10,000,000 лева.

Телеграфически адрес: „КРЕДИТБАНК“.

Извършва всички видове банкови операции:

Като: ИНКАСИРАНЕ и шонтиране на ползи; ИЗДАВАНИЕ на кредитни писма; ИЗПЛАЩАНЕ и издаване чекове; ДАВАНЕ на гаранции за доставки на държавата; ДАВАНЕ на земи срещу денни книжа и стоки; откриване текущи сметки и пр. и пр.

Търгуването с Египет.

В един от миналите си бро-
сове, иле имахме случай да
говорим за мястото, които
среща неоптимистичният българ-
ски търговец и изобщо бъл-
гарската търговия в Египет,
ако испадне в ръцете на не-
доброожестни търговци и по-
средници, на които, или чрез
които иска да продаде стока-
та си.

Както характерен пример и
конкретен случай, иле посо-
вихме той с кашкавала на
акционерното д-во Халв. Мехм.
от Разград, който е бил раз-
карван от Цариград в Египет

Александрия — и най-след-
наполовина проладен с нищож-
на цена, а другия уж хвър-
лен в морето по нареддание-
то на Александрийските сан-
тарни власти. Този факт бе ни
сжобден от лицето направо за
интересувано материално и мо-
рално от съдбата на този каш-
кавал с молба да направим пуб-
лично достояние станалото и
да предопредим многото до-
верчиви български търговци,
които се изхажат от надеждата
си, че ще получат в тър-
говията си, като изнесат без-
разборно стоките си на тия
ориенталски търговища, да се
представят и на всекиму там
да се доверяват.

Още, когато предавахме този
факт, иле се оженихме, че в
тази работа има нещо нещо
ническо, което не по малко от
другото зле характеризира съ-
щите пазари. Иле мисяхме,

че никакви санитарни власти
не съз могли да присъждат на
онишкаване една здрава и
качествено добра стока, как-
вато ни се описа от лицето,
което се сжобди този факт.

Напротив, мисяхме иле, д-то
Халв. Мехм. е жертва на ед-
но ориенталско мощничество
или в Цариград, или в Алекс-
андрия от лицата, на които
е присвоило и доверило стока-
та си за продаване — те про-
сто са искали да го ограбят
и заблуждават са го с името
на некаква си санитарна
власт в Александрия, кадето
стоката вероятно не е отпика,

но агенти на същите мошени-
ци са поддръжали заблужде-
нието у лицата около друже-
ството Халв. Мехм. в Раз-
град, чрез писма, адресирани
от Консулската агенция, която ще
е от значение за четвърте ни

Наш четец и кореспондент
от Александрия, с дата 2/I, ни
чишше дословно следното:

„Чисното в вестника ви
за кашкавала от Разград тук
очуди всички ни. То стана
достояние и на българския
консул г. Дорев Панче, който
веднага разпореди да узнае
чрез властите за такъв слу-
чай на унищожен български
или турски (дошли от Цар-
град) кашкавал; но оказа се,
че и респективните власти

нищо не знаят за един подо-
бен случай. Г-н Консул не
се задоволи само с това, а
разпореди за една по-обшир-
на анкета, за да бъде на чи-
сто и ясно, когато пише в
Варна на търговската камара
и на вас за констатираното
по тоя изнесен от вас факт.

Аз сам от своя страна и
компанията ми г. Елия Му-
шонов, един от добрите за-
стъпници, при всеки нему-
длен случай, за българските
интереси, също направихме
своята анкета, но не се до-
брахме до никакъв факт у-
становяваш подобно унищо-
жение на български кашка-
вали. Нашето заключение е, че
пострадалите са жертва на ед-
на голяма измама от страна
на лицата в Цариград или в
Александрия, на които са до-
верявали интересите си, като
им са пратили стоката си —
просто на просто те им са
 злоупотребили стоката или па-
рите и очните им заблужда-
ват за да маскират злоупот-
ребленията си. Подобни дей-
ния не са първи тук, а да-
же и в Цариград. Зле правят
българските търговци, които
не повлияват истините паза-
ри, че не потърсват и не
искат за познати и наими-
ращи на интересите си“.

Както даваме гласност на
това съобщение от Александрия,
илем подканваме преко
зainteresуваното и ощегено
дружество да побърза и даде
на г. българския Александрий-
ски консул всичките подроб-
ности за случая и да го под-
помогне в доказателства да
защити неговите интереси. А

за нас, си сме доволни, че
писаното ни не мина без ни-
какъв ефект — че е предизви-
кало нашите консулски власти
в Египет да влезат в ролята
си на защитници на българ-
ските търговски интереси.

От наша страна правим на
почтенния наш четец и добър
кореспондент молба да не ни
лиши от свое временно си
съобщение за резултатите от
консулската агенция, която ще
е от значение за четвърте ни

и в България.

Другого, което можем да
препоръчаме на нашите тук
търговци е: да ви съветам, че ви-
то в Цариград, нико в Еги-
пет, респективно Александрия,
е възможна каква и да е въз-
можна търговия без посредни-
чество там. В едното и другото
место са потребни по-
средници, за това всяко, ко-
гато отиват стоките си за
продаване чрез посредници,
и когато са сами лично

там, те трябва да избират са-
мо познати и добре препоръ-
чани по честността им лица,
за да им посредничат. Поз-
натите и добре препоръчани
търговци, всекога мо-
гат да бъдат научени в Вар-
на и Бургас, ако не даже и
от София, Пловдив и Русе,
но от Варна и Бургас — си-
турно, всекога по добре ще се
научават, а даже ще могат и
препоръжи да получат.

R. S. На нашия абонат г.
Акиф х. Мехмедов от гр. Ески
Джумая препоръчваме: с пи-
смо да изясни на консулство-
то ни в Алдесандрия всичко,
което е имену известно по ка-
шкавала на Халв. Мехмеда,
да се издири истината.

ИЗНОСЪТ НИ

през 1922 г. в първите два месеца.

Требва да се съжалева тър-
де много, че и под ръководст-
вото на г. Кирил Г. Попов на-
шата статистика не успева дори
в общи черти да закръгли в
край на истичащата година об-
щата цифра на износът и вно-
сът, които държавата ни прави
и вследствие на това, ози кой-
то се нуждае да виши тази циф-
ра, бива принуден да бъда от
тук, от там да се добере до една
относителна истина. Има види-
се никакви дефекти в метода,
липса нащо в системата по съ-
бирането и обработването на
данныте та не се успева дори и
до края на следоющата година
да се сгрупират в едно и се на-
правят достояние за широката
публика всички данни, всички
результати.

В. „Слово“ професора г. Д.
Мицайков, специалист по ста-
тистика дава за месеците януари
и февруари м. 1922 г., относно
износа ни следните данни:

През първите два месеца
1922 год., от нашата страна
били изнесени 39,8 мил. кгр. и
103,4 хиляди бройки за 505
мил. лева, срещу 31,8 мил. кгр.
и 85,0 хиляди бройки за 297,9 мил.
лева през същия период от 1921
год. Сравнението на тия числа
ни показва, че през 1922 год.
нашият износ е бил много по-
голям, отколкото през 1921 год.,
обаче увеличението на стойно-
стта му е много по-значително,
отколкото увеличението на коли-
чеството му. Чувствително съ-
се увеличили бройките; това се
дължи на увеличението на из-
носа на добитъка, а най-вече
на домашните птици.

Първото перо на нашата из-
носна търговия е тютюна, от
който през януари и февруари
1921 год. са изнесени 6,3 мил.
кгр. за 225,7 мил. лева. За ця-
лата година износа на тютюна
ще представлява вероятно едно
количество около 3—4 пъти по-
голямо. Но и сега трябва да
отбележа, както това съм пра-
вил и други пъти, че цените на
тютюните са показвани много
ниски: недопустимо е, че сред-
ната цена, на която се е продад-
на нашия тютюн през януари и
февруари 1922 год. е възлизала
само на 36 лева за 1 кгр. Очи-
турно е, че тая цена трябва да
се увеличи с 30—40 на сто, за-
да се получи истинската стой-
ност на изнесения тютюн.

На второ място, след тютюна,
идат храните. Между тях три-

ДОЙЧЕ ЛЕВАНТЕ-ЛИНИЕ ХАМБУРГ
Редовни параходни съобщения между
Хамбург — Анверс и Бургас — Варна
Агенти в Варна Братя Золас
Бургас Г. Беzi, син & С-о

ЗРЖНЦА ПО ЕДНО В БРОЙ.

„Човешкият гений не ма никаква неизвестна власт над разстоянието: той не може по никакъв начин да ошиожи или съкрати пространството, отделящо дъга пункта от земното кълбо. Но от практическа гледна точка, тормоза на разстоянието за нас се свежда като въпрос на времето, а в това отношение човешката изобретателност същие да се прояви по един забележителен способ: извличане на известно разстояние. Ако времето, нуждено за извръждане некое разстояние, се е скратило 20 пъти по-малко, отколкото в XIII век, то това ни дава пълно право да кажем, че достигнатият резултат е съвършено същия като кога се каже, че дадена повърхност сега е 400 пъти по-малка, от колкото в XIII век (повърхностите са пропорционални на квадратите на радиуса). Благодарение на железните птици, тази хипотеза сега стана действителност. Успехите в бързината на съобщенията, ще рече, имат за състини несигурното съкращаване в повърхността на земното кълбо,“ казва Шарл Жид.

Какво съкращават нашите железници, ищо като от Долни Чифлик и даже от Сандански — разстояние от 1½ час с железницата до Варна — седмици не донасят гориво итопливо за бедните хора? Защо се залагат още и сега пак в тех милиарди лева, когато с тех не се постига целта — да се съкрати времето в транспорта и доставката на търговските стоки и на крайно необходимите за беднотия предмети? Защо се хранят илюзите в железниците, когато и те по един пасивен начин съдействуват да посягват живота и да се дерат кожите на конеуматорите?

Добромоб.

за да отбележим житото с 9,7 млн. кгр. за 81,4 млн. лева, царевицата — 5,8 млн. кгр. за 31,0 млн. лева, ечмики — 2,7 млн. кгр. за 14,8 млн. лева. Важно място в нашия износ заемат яйцата, от които също били изнесени през периода, който ни занимава, 210,9 хил. кгр. за 18,2 млн. лева. Друго важно перо в нашия износ е сировия бакър — 595 хил. кгр. за 10,9 млн. лева. Значителни също числа, които показват размерите на износа на брашната и на фасула. През първите два месеца от 1922 год., ние сме изнесли 1,95 млн. кгр. брашно за 19,2 млн. лева и 1,9 млн. кгр. фасул за 18,9 млн. лева. Домашният добитък е застъпен в износа и също следните числа: волове и крави — 1863 парчета за 8,3 млн. лева, овци и агнета — 10,424 парчета за 5,5 млн. лева, кози и пърчове — 1698 за 777 хил. лева, свини — 1086 парчета за 1,7 млн. лева, кокошки — 81,389 парчета за 2,9 млн. лева. Освен тях приличат внимание и следните още износи: трици — 1,3 млн. кгр. за 4,9 млн. лева, сушени зеленчуци — 403 хил. килограма за 2,2 милиона лева, фуражни растения — 1,7 млн. кгр. за 5,5 млн. лв., 56,9 хил. кгр. алкохол за 2,7 млн. лева, розово масло 92 кгр. за 2 млн. лева, агнешки кожи 249 хил. кгр. за 6,7 млн. лева, лесичи кожи — 2971 кгр. за 1,8 млн. лева, кожи от дивеч всякачи 907 кгр. за 2,7 милиона лева.

Между отделните държави, към които е бил насочен, нашият износ в началото на 1922 год. се е разпределял по следния начин: Австрия — 1,2 млн. кгр. за 9,0 млн. лева, Англия — 77,8 хил. кгр. за 1,8 млн. лева, Белгия — 2,2 млн. кгр. за 19,6 млн. лева, Германия — 4,2 млн. кгр. за 129,9 млн. лева, Гърция — 9,9 млн. кгр. за 68,3 млн. лева, Египет — 140,8 хил. кгр. за 4,9 млн. лева, Италия — 8,8 млн. кгр. за 81,9 млн. лева, Русия — 1,2 млн. кгр. за 10,6 млн. лева, Съд. Щати — 608 хил. кгр. за 11,2 млн. лева за Турция — 12,2 млн. кгр. 97,8 млн. лева, Франция — 1,4 млн. кгр. за 15,2 млн. лева, Холандия — 555 хил. кгр. за 8,6 млн. лева, Чехо-Словакия — 695 хил. кгр. за 27,3 млн. лева, Швейцария — 846 за 9,9 млн. лв., Югославия — 18,1 за 11,4 млн. лева. Тия числа показват, че също увеличили вноса си от България всички държави с изключение на Англия, Чехо-Словакия, Югославия. Особено големо е намалението на износа за Чехо-Словакия, но то е дължило донега на сезонните случаи на тъютюневия износ.

И заключава г. Михайлов, че „цифрите за нашата търговия показват, на първо място, разящето значение, което придобива за нашата износна търговия с тъютюн.“

Другите негови заключения са, че нашето стопанство прави недостатъчни систематични усилия да изпрати на международния пазар повече и повече ценни стоки; че „пассивният ни търговски баланс е заменен с активен и то с една разлика от 80 млн. лева, което показва, че имаме условия, при които може да се работи с успех за икономическото възстановяване на страната ни“.

Г-н Д-р Т. Обрешков, в статията си, поместена в нашият брой 4, с много по-голяма увереност относно благата и ценностите в страната ни, тъждри

За Станимака,

От една обстойна статия на „Д. Д.“ (вероятно г. Д. Духовников, секретар на Пловдивска Търговска камара), поместена в „Стопански Вести“ на спомнатата камара, относно град Станимака извличаме следното:

„Отглеждането на тютюна съставлява главно производство на гр. Станимака. До като до 1912 г. в целия Пловдивски акциен район, в който влива и Станимакашка окolia е имало засито пространство с тютюн средно около 13,886 декара, в 1920 година само в Станимакския акциен район е имало тютюнища 15,120 декара с едно производство от 1,520,000 кгр. тютюн; в 1921 г. — 19,959 декара, с производство 1,108,324 кгр., а за 1922 год. заситата с тютюн площ е достигната до 20,802 декара. Ясно е от горните цифри, че тютюновата култура взема значителни размери в Станимакската окolia и в частност за града. Днес наемят за един декар земя, предназначена за съене с тютюн, достига баснословни размери — от 1000 до 2000 лева! Така култура е предизвикала откриването на първото тютюневи склада в гр. Станимака, а именно тези на дружествата „Нисотея“ и „Ориентабако“, на братия Куцооглу, Сотир Бояджиев и Перикли Папаманоилу & С-ие. Тютюневия консорциум е на път също да открие свой склад в Станимака. А Кооперативната банка на дружеството тютюнопроизводители от този град и околните, гради повалящо също тютюнев склад, който ще ѝ костува повече от 6,000,000 лева и ще събира 1,000,000 кгр. тютюн.

Пак една автор казва, че да се развие тази култура толкова бързо и в такива размери в този район, а особено в гр. Станимака, помогнали са добрият разположения на полите на Родопите, благоприятните климатически условия в местностите, кадето стават посевите на тютюна, готовността на самото местно население да се предаде в особен жар в производството на тази култура и нещо още поважно: опитните ръжене на заселението през 1920 година в околните и града тракийски бежанци, които са автограми ролята на полезни деятели и добри учители в това стопанско поле, благодарение на което и те сами, в много късно време, са се замонашли и днес се радват на значително благосъстояние.

Друга област, в която гр. Станимака има право на повдигане икономическото благосъстояние на населението си е разнообразието.

В 1921 г. е имало засято едно

чалищко пространство от 5710

декара, а през 1920 год. е имало засято такова 7181 декара, с

производство приблизително до

1,420,000 кгр. арпа.

Очаква се в бъдеще засилването на тази култура много повече, тъй като тя се нагаждда на условия, които ще ѝ дадат един голем гласът. Търде надеждни са очакванията от услугите и едствието, което за напред ще има да ѝ даде водния синдикат „Асенова креъщо“, предпоставената цел на която е да регулира и канализира станимакската буйна река Чая, имаща началото си от Чепеларе и образуването на попутителни и ороителни басейни по горното течение.

Г-н Д. Д. разглежда и другите стопански и търговски отрасли, от които ще се повърнене да дадем действителният стопански образ на този град и оконоността му, съкаш, забравен от високите места, които, обаче, са дължни да се въвратят и вслушват в нуждите на всички населени места без да правят пълночото. Но използвалето им обуславя на една разумна политика на правителството.

прос и да теглят заключенията си от своя партиен egoism.

Станимака поиска с най-големо право прокарване на железопътната линия. Даде ли му се? Ще ли му се даде? Кога? Градовете имат нужда да негътират, да се разшират, да цълтят — да прогресират. Импулса им, обаче, трябва да е най-големия стопански фактор — държавата. Джаговелителен е на държавата да удовлетвори искането на Станимака за железница.

Г-н Калинджиев и Вището Училище училище от д-р Т. Обрешков.

До почитаемия в. Търговска Промишлена Защита

Тук.

Г-н Редакторе,

Вашния вестник от 9 този брой 604, чета неколко въпроса зададени от Вас, т. е. чрез Вас, на г. Калинджиев, ректор на вището търговско училище в града. От същото запитване разбираам, че въпросите са били зададени на г. Калинджиев и по-рано, ала той, по всяко изглежда, не е имал доблестта да отговори.

По този случай, аз се възмам да отговоря на зададените въпроси, мислейки, че изложението разбира, че въпросите са били зададени на г. Калинджиев и по-рано, ала той, по всяко изглежда, не е имал доблестта да отговори на всички въпроси, и то на ония, които възглеждат лично мен, при все, че по тех мога най-много да говоря. Това възглаша, за да не помисли некой, че гледам пристрастно на работата.

През течението на минната учебна година г. Калинджиев назначи и уволни двама лектори по немски език. Всеко уволнение той мотивира с неспособност на лектора. Дали въпросните лектори са били способни или не — не знам. От тези два случая, обаче, а си съжетствия въпроси, че изложението

той мисли, че възглежда също и центът, ако има 4 или 6 часа седмично, както е в Германия. И тук личи неговото еснафоване. Той, като че ли, не може да представи каква кабинетна работа има един доцент. Според мен, работата на лектор на науката е творческа, т. е. повече кабинетна, отколкото аудиторна. В случая, препоръвам на г. Калинджиев една стипендия на г. Професор Минайко по университетски въпрос, публикувана в „Демократия“ при последната проклет.

Всички данини, които имат върховна възможност да говорят, че г. Калинджиев гледа на академията и търговската гимназия като на заведения, от които желаете само пари да получава. Доказателство и това в неговата заплатата, която далек — много далек надминава заплатата, на която и да било друг. Второ доказателство е неговото подгранично пътуване и дирене на персонал. За големо съжаление, г. Калинджиев, вместо от тук да се разправи писма, той отива в Берлин, другаде и от там с кореспонденция. Че неговото отива на странство беше същесътно иризирано, се вижда и от това, че през Януари (или февруари) 1921 год., когато го вижда София, той ми говори и че дали Професор Зомбарт би съгласил да дойде в Варна. При това, г. Калинджиев възглави да напълни ческото гимназия, да съществува и софийски професори на живеещи да дойдат в Варна. При че ли се опасяваше от тях.

Ако ние се опитаме да направим една общца пречака и всичко до тук казано, ти трябва да гласи:

Г-н Калинджиев се оказа неспособен и недостоен да се справи с нуждите на вището училище. Доказателство за това е гореизложените факти. Понякога, и да са били неспособни уволнените доценти, г. Калинджиев требваше да откаже, ала той пак не съжетства необходимите заключения лично за себе си. Той не забележа идните наричания, също също и от това, че през 1921 год., когато го вижда София, той ми говори и че дали Професор Зомбарт би съгласил да дойде в Варна. При това, г. Калинджиев възглави да напълни ческото гимназия, да съществува и софийски професори на живеещи да дойдат в Варна. При последните, обаче, аз съм убеден, че г. Калинджиев сам не ги желаете. Той като че ли се опасяваше от тях.

Ако ние се опитаме да направим една общца пречака и всичко до тук казано, ти трябва да гласи:

Г-н Калинджиев се оказа неспособен и недостоен да се справи с нуждите на вището училище. Доказателство за това е гореизложените факти. Понякога, и да са били неспособни уволнените доценти, г. Калинджиев требваше да си подаде оставката. Той не е имал доблест да му съобщи лично своите заключения, мисли след отпътуването на г-н Минчев и то само след два дена! Г-н Минчев не си подаде оставката. Г-н Калинджиев го е представил за уволнение, но министерството е отказало да даде свое съгласие. Тогава г. Калинджиев обаче, и до днес не е проявил доблест. Ето вищо, яко се въпроса: трябва ли всички описи, които са собствености на академията да търнят и за наследство на вището училище? Ако г. Калинджиев държи на високата заплатата, и се съжетства да му се дава и за напред подобна сума, но да се отстрани от място то, за което време, поледствие привадане на неговата политика по назначението. Г-н Калинджиев обаче, и до днес не е проявил доблест. Ето вищо, яко се въпроса: трябва ли всички описи, които са собствености на академията да търнят и за наследство на вището училище? Ако г. Калинджиев държи на високата заплатата, и се съжетства да му се дава и за напред подобна сума, но да се отстрани от място то, за което време, поледствие привадане на неговата политика по назначението.

